

Ekonomski odnosi s tujino

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 6/2003

str. 4

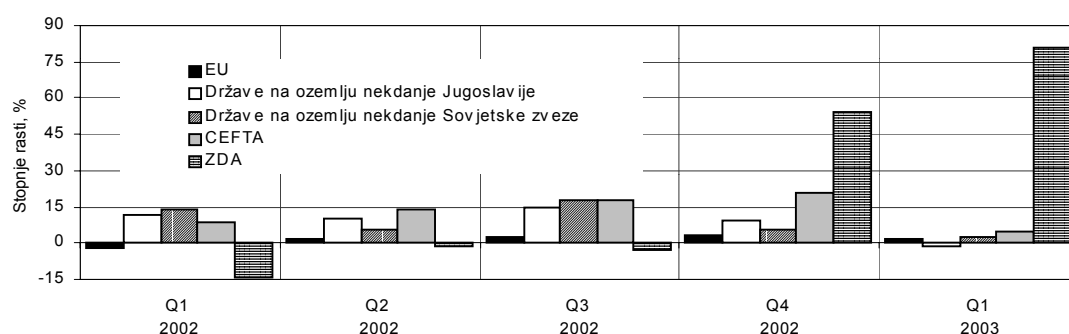
Plačilna bilanca Slovenije, I-IV 2003, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-IV 2002
Tekoče transakcije	4.802,9	4.808,5	-5,6	73,3
Blagovna menjava (FOB)	3.753,0	3924,4	-171,4	-132,7
Storitve	718,6	518,0	200,6	192,7
Dohodki od dela in kapitala	192,8	241,4	-48,6	-28,1
Tekoči transferi	138,5	124,7	13,8	41,5
Kapitalski in finančni račun	514,7	-515,1	-0,5	-72,5
Kapitalski račun	3,8	-2,2	1,6	1,9
Kapitalski transferi	1,7	-1,0	0,8	0,6
Patenti, licence	2,1	-1,2	0,9	1,3
Finančni račun	510,9	-512,9	-2,1	-74,4
Neposredne naložbe	28,7	-91,7	-63,1	410,8
Naložbe v vrednostne papirje	30,6	-56,6	-26,0	-25,0
Ostale naložbe	416,7	-360,3	56,3	-49,7
Terjatve	34,3	-318,0	-283,7	-133,3
Obveznosti	382,4	-42,3	340,0	83,6
Mednarodne denarne rezerve BS	34,9	-4,3	30,6	-410,5
Statistična napaka	6,1	0,0	6,1	-0,8

Vir podatkov: BS. Opomba: ¹negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

Aprila se je medletna rast blagovnega izvoza, izraženega v tekočih evrih, še upočasnila (1.2%), blagovni uvoz pa je celo nekoliko upadel (-0.8%). **V prvih štirih mesecih letos** se je v primerjavi z istim obdobjem lani **blagovni izvoz** povečal za 2.8%, **blagovni uvoz** pa je bil večji za 3.8%. **Po namenu porabe proizvodov** se je najbolj povečal uvoz proizvodov za investicije, kar odraža visoko povpraševanje po investicijskih izdelkih. Zaradi slednjega se je ob upočasnjeni dinamiki blagovnega izvoza, zlasti v tranzicijske države, povečal trgovinski primanjkljaj. **Rast storitvene menjave** je bila v prvih štirih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lani večja (4.2%) od rasti blagovne menjave (3.3%). Tako na izvozni kot uvozni strani se je najbolj okrepila rast transportnih in ostalih storitev (med njimi računalniških in informacijskih ter komunikacijskih), k povečanju presežka v storitveni menjavi pa je večinoma prispeval neto izvoz turizma. Gibanja mednarodne menjave v prvih štirih mesecih nakazujejo, da se utegne približno uravnotežen tekoči račun plačilne bilance ob predvideni krepitvi izvoznih tokov v drugi polovici leta prevesiti v presežek.

V prvih štirih mesecih je **neto odtok kapitala** (brez mednarodnih denarnih rezerv) znašal 32.7 mio EUR, medtem ko je bil v istem obdobju lani zabeležen neto pritek v vrednosti 336.1 mio EUR. Med pritoki kapitala so bili največji neto pritoki gotovine in vlog tujih bank (204.4 mio EUR), ki so deloma tudi kratkoročne narave (višje obrestne mere kot v tujini, naložbe tujcev v državne vrednostne papirje). Neto pritoki iz naslova najetih posojil v tujini so bili v prvih štirih mesecih precej višji (178 mio EUR) kot v istem obdobju lani (20.8 mio EUR). Država je tujim subjektom odplačala več posojil, kot jih je najela, pri upočasnjeni deprecijaciji tolarja in nizkih tujih obrestnih merah pa se je povečalo zadolževanje bank in podjetij (gl. tudi str. 8). Neto pritek tujih neposrednih naložb je bil v prvih štirih mesecih (28.7 mio EUR) precej nižji kot v istem obdobju lani, ko je znašal 441.4 mio EUR. V tem obdobju je opazno **povečanje slovenskih izhodnih investicij**, ki so bile trikrat večje (91.7 mio EUR) kot v istem obdobju lani, in večinoma usmerjene v države na ozemlju nekdanje Jugoslavije in druge tranzicijske države. Največji odtok kapitala je predstavljala selitev tuje gotovine prebivalstva iz domačega bančnega sistema (199.1 mio EUR). Zaradi upočasnitve blagovnega izvoza se je znižal obseg danih kratkoročnih komercialnih kreditov (95.6 mio EUR); lani v istem obdobju je znašal 158.1 mio EUR. Konec aprila so skupne **devizne rezerve** Slovenije znašale 8,520 mio USD in so zadoščale za kritje 7.6-povprečnega mesečnega uvoza blaga in storitev. Povečanje **zunanjega dolga**, izraženega v tekočih USD, (v primerjavi s koncem leta 2002 se je povečal za 688 mio USD in je ob koncu aprila znašal 9,487 mio USD) je bilo večinoma posledica deprecijacije USD v primerjavi z EUR.

Graf: Medletne četrtletne stopnje rasti blagovnega izvoza, merjeno v EUR

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.